

DUNÁNTÚLI HAZÁNK

Keresztény kisgazda- és földmives-párti politikai lap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pápa, Jókai Mór utca 15.
Telefonszáma: 14.
Előfizetési árak: egész évre 180 K, félfévre 80 K,
negyedévre 40 K, egy hóra 18-30 K. Egyes szám ára 2 K.

Felelős szerkesztő:
ZSILAVY SÁNDOR.

A keresztény kisgazda- és földmives-szövetség
hivatalos lapja.
Megjelenik minden pénteken és vasárnap.

„Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy hazában.
Hiszek egy Isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen.”

Szemle.

Vajjon ki ne emlékezne Lueggerre, Bécs város magyarfaló polgármesterére, aki, midőn már nem tudott egyébként kellemetlenkedni nekünk, magyaroknak, azt vágta féltréfával a fejünkhez, hogy a fővárosunkat nem Budapestnek, hanem Judapestnek kell nevezni, mert annyi benne a „kosorru” benszülött. Akkor egy kicsit bosszankodtunk, egy kicsit szégyenkezünk is ezen az állapoton, azonban ezt sem tehetjük nyilvánosan, hanem csak bizalmas, mondjuk családi körben, mert Izrael ravasz fia annyira terrorizálták — persze a saját érdekében — a keresztény közvéleményt, hogy a jámbor magyarok közül végre is sokan elhitték nekik, amit annyiszor harsogtak fülükbe, hogy az antiszemita kifejezést a felvilágosodott XX. századbeli embernek még csak az ajkára venni is szégyen. Ennek lett aztán tragikomikus következménye, hogy ha akadtak is emberek, akik belátták a kulisszák mögé és kritika tárgyává tették azt az előéletét, amivel a zsidó világuralom megalapozását végezték a jó sztraiak, hát az illető rendszeren azon kezdte mondókáját: hogy antiszemita ugyan nem vagyok, de ez, vagy az a dolog már mégis botrányos.

Azóta annyira mégis tisztult a helyzet, hogy most már minden álszemérem nélkül nevén nevezzük a gyermekeket és kellő értékre leszállítván a mult buta és hazug jelszavait, keresztény fajtánk védelmére sikra szállunk még akkor is, ha ez egyes liberális uraknak sérti is libasirtól csepegő, úgynevezett jóízűségét. S hogy éppen a legutolsó, a 12-ik órában történik ez is, erre nézve igazán szomorú tanulsággal szolgál a statisztika, mert ebből nem kisebb igazság derül ki, mint az, hogy máma Varsó után Budapesten van számra nézve a legtöbb zsidó; előbbiben 210.000, az utóbbiban pedig 186.000.

Hát erre igazán el lehet mondani a bohózat hősnéinek jelszavát: ez több, mint amennyit megérdemeltünk. Hogy azután ez a 186.000 zsidója Budapestnek — bár a lakosságának csak a 23%-a — miért nyomja rá az ő kínos, kellemetlen egyéniségének bélyegét a fővárosra, úgy annyira, hogy a tárgyilagossá szemlélőnek úgy tetszik, mintha ennek a díszes társaságnak minden egysége legalább is harminchárom példányban volna meg, annak nyitját éppen a mi városunk:

Pápa szolgáltatója. Tessék csak megnézni a virilisek névjegyzékét. A 85 közül 64 zsidó. Igazán nem csodálkoznánk rajta, hogy ha a városi tanács s a polgármester egyszer csak kapná magát és bocher sapkában, kaftánban, csatos cipőben mennének a városi közgyűlésnek címzett zsinagógába. Legalább is stilszerű dolog volna az elmondottak után. Vagy nem?

TÁVIRATOK.

(Saját tudósítónktól.)

Külföldi hírek Nyugat-Magyarországról.

Bécs, szept. 3.

(M. T. I. Szikratávirat). A francia sajtó meglehetősen barátságos hangon emlékezik meg a nyugatmagyarországi eseményekről. A tendenciózus bécsi hírekkel szemben közlik a magyar cáfolatokat is. A Temps azt írja, hogy a szövetséges hatalmak szigorúan el fognak járni az osztrák kommunista bandák ellen. Ezzel szemben az angol lapok támogatják Magyarországot. A kommunistákhoz közel álló Daily Telegraph szigorú megítéléssel bírálja a helyzetet és azt mondja, hogy Magyarország ellenállása csökkenti azt a kilátást, hogy felvegyék őt is a Népek Szövetségébe! Magyarországot éppen olyan kérlelhetetlenül le kell szereltetni, mint Bulgáriát.

Csehek a kommunizmus ellen.

Praha, szept. 3.

A Magyar Kurír jelenti: Külpolitikai tényezők kezdeményezésére tárgyalások indultak meg a kis ántánt államai körében. A tanácskozásnak egyetlen célja van, a bolsevizmus elleni akció. A tanácskozásokat Csehország fogja irányítani. Az akcióval azt akarják dokumentálni, hogy a bolsevizmus elleni küzdelemnek nem Magyarország, hanem a cseh politika a legerősebb támasza.

A szerb nyelv erőszakos terjesztése.

Belgrád, szept. 3.

A belgrádi postaügyi minisztérium rendeletet adott ki, hogy a postai alkalmazottak csakis szerb nyelven érintkezhetnek az ügyfelekkel. Nyomatékosan felhívja a postafőnököket, hogy különösen magyar vidéken ellenőrizzék a tisztviselőket. E rendelet következtében számos tisztviselő elhagyta helyét.

Aggódó szemek,

figyelmes tekintetek szegződnek, mint a végső kétségbeesés még egyetlen pislogó remény sugárára, arra a mozgalomra, mely a kormánykörökben az elviselhetetlen drágaság letörésére megindult. Tapasztalt, komoly szakértők, vezető politikusok gyűltek egybe anélkül, hogy kitérjenek az a hatékony szörnyű, mellyel napjaink eme rettenetű erővel pusztító bacillus ellen hathatósan védekezni lehetne. Az óriási horderejű kérdés mikénti megoldására különbözők a felfogások, különbözők a módszerek, melyeket ajánlanak, de egyhangú az a vélemény, hogy a legkíméletlenebb erővel és szigorúsággal kell hozzáfogni a rendcsináláshoz.

A kormány maga is életbevágóan fontosnak látja a kérdést. Meghallotta százezer és százezer száj kiáltó jajsavát, mely kenyeret, ruhát, cipőt, fűtőanyagot, lakást kér; megértette, hogy addig nem lehet itt rend, nyugalom, békeesség és engedelmisség, míg a tisztviselő fáradtan, rongyosan, éhesen görnyed munkája mellett, roncsolt idegzettel, minden pillanatban arra gondolva, lesz-e családjának holnap mit ennie; míg a munkás forrongó lélekkel ajtóról ajtóra kopogtatva jár alkalmazást keresni, míg a földmives energiafosztó robotja mellett túrja a földet és azon töpreng, hogy fáradtságos munkája hoz-e annyi gyümölcsöt, mely elég lesz adóra, a szükségesegek megszerzésére, léte fenntartására. Addig, míg százezer és százezer az üresen korgó gyomor; míg ruhátlanok testünk tagjai, míg hideg, fűtetlen a szobánk, míg nappalunk test- és lélekölő munkában folyik és éjszakánk rettegéssel teli a megelhetés gondjaitól, míg nincs meg a lelkek nyugalma, addig a konszolidációról beszélni — fixa idea.

Ma még kérünk, holnap enyhén figyelmeztető szóval követelünk, holnapután... ki tudja, mit hoz a holnapután. Ma még van kenyér, van gyümölcs, de mi lesz, ha betoppán a jégszakállú zsarnok, a tél, és megdermeszti ruhátlan, egyenült tagjaink, mi lesz, ha elfogy a kenyér?

Ezek azok a súlyos kérdések, melyek remegő lelkünket állandó izgalomban tartják s amelyek a kormányt is gondolkodásba ejtették. Mindezeknek pedig egyetlen és legfőbb oka az általános drágaság. Helytelen az a felfogás, hogy a drágaság közvetlen előidézője a sokak által oly szívesen hangoztatott gazdasági krízis. Nem! Előidézője, fokozója, erősítője elsősorban a tozódó, lelkesmeretlen és becsteien kereskedelem, másodsorban

azok a kizsákmányoló kufárok, kik pöfeszkedő göggel, csillógó ékezetekkel, pompás ruhákban, robogó autókban száguldának, zsiról csepögő szájai, gonyos mosollyal tekintenek ráink terített asztalok mellől és hegyeket halmoznak a vérünkkel preselt milliókból, csak ezek után következnek, mint drágaság-okozó, a gazdasági krízis.

Ha jól tudjuk és emlékezetünk nem csal, a nemzetgyűlés hozott egy törvényt az árdrágítás ellen, ha jól tudjuk, behozta a botot és a derest, elő tehat a drákói szigorral, vaskézzel vágjanak rendet a társadalom életereit szívó paraziták között. Ezzel egyidejűleg pedig mindaddig, míg a megélhetés a viszonyokhoz képest itthon megfelelő olcsó árakon biztosítva nincs, tiltson el a kormány minden, külföldre szóló élelmiszerszállítást; rugjanak szét az élelmicikket monopopolizáló kartellek és trösztök között, intézze maga az állam diktatori hatalommal a közellátást; amennyiben alkalom kínálkozik, hozzanak tömegcikkeket a külföldről, akár kölcsön, ezzel is indítsák meg az általános építkezést; nyissanak munkaalkalmakat.

Erélyes kéz a renitensekkel szemben, a gazdasági élet fellendítése, a többtermelés: ezek azok az alapelvek, melyekből a drágaság letérésére irányuló mozgalomnak kiindulnia kell.

Ma még kérve kérjük a kormányt, lehetőleg szüntesse meg ezeket az anomáliákat, mert a békének, munkának, megelégedettségnek, az állami összhangnak és konszolidációnak minden inkább lehet az alapja, mint az örökös kenyér utáni gondban megdőlt idegzet, a rongyos ruha, lyukas cipő, a korgó, őrres gyomor.

Levél a szerkesztőhöz.

Tisztelt Szerkesztő Úr! Mostanában a lapok hasábjain annyi szó esik a drágaságról és annak ezerféle okáról, hogy bátorságot vesznek magamnak én is annak egy, ha nem is mindennapi, de szórványosan bizonyára másutt is előforduló okára rámutatni. Előre kell bocsátanom, hogy családapá lévén, aki négy gyermek beiskoláztatásáról kell hogy gondoskodjak, ugyancsak meleg napokat éltem át szeptember beköszöntével. Ilyenkor a roppant magas tandíjakon kívül ezer apró-cseprő kiadás szakad az ember nyakába, aminek mind sürgősen kell kielégülnie, hiszen itt az évmegnyitő Veni Sancte. Revízió alá kerül a gyermekek ruhátára s ha valahol folytonossági hiány mutatkozik, azt meg kell javítani sürgősen, tekintet nélkül arra, hogy amúgy is szertelenül laps tisztviselői tárcánk kívánatosnak, megengedhetőnek tartja-e a műveletet. Ilyenkor nyílik azután bőséges alkalom azon is eltöprengedni, hogy vajjon mi az Isten csudája lehet az oka annak, hogy a *f. évi július, augusztus és szeptember hónapokra esedékes 1200—1500 koronát kitevő rendkívüli drágasági segélyt még mindig nem fizette ki az állampénztár*. Ellenben az augusztus havára járó természetbeni illetményeink szintén ott nyugosznak vajhahol az éji homályban és biztatáson kívül egyebet nem kapunk. Az is ilyenformán hangzik: *Csak tessék egészen nyugodtan lenni!* Erről eszembe jut a néhai való jó Podmanitzky Frici mondása. Egyszer Tisza Kálmán miniszterelnök csúnyán ráripakodott valami okból a tábora,

az u. n. mamelukokra. A képviselők zúgni kezdtek, mire egy híve figyelmeztette Tiszát, hogy veszedelmes dolog az emberek türelmét így próbára tenni. Tisza azonban ismerte az embereit, fölényesen mosolygott és egy kegyelmezzel válaszolt. Eszrevette ezt Podmanitzky, a legmamelukább mameluk, odaszalad a pártkörben a generális elé és megfenyegeti őjjával, mondván: „No, no! A birka is topog néha haragjában!” — Hát mi, szófogadó, alázatos birkáit a köznek, mi még csak nem is topogunk, akármilyen történik is velünk.

Azomban pár napja olyan dolog történt velem, amit mégis jónak látok közreadni, hogy mások is okuljanak belőle. A kislányom cipőjét, amely talpalásra és némi feldzásra szorult, egy másik pár cipőnek a felével együtt átküldtem az egyik környékbeli cipészhez; a félpárt csak varrni kellett. A küldött nemsokára azzal jött vissza, hogy átadta a cipőket, még holnap készen is lesznek, de 350 koronába fog a dolog kerülni, mert *méregdrága minden hozzávaló anyag*.

Mondanom sem kell, hogy még a szavam is elállott, úgy megrökönyödtem. De már ennek fele sem boldogság. Ijedtemben felszaladtam a Tisztviselő Szövetkezeti műhelybe. Megkérdeztem, hogy ott a jelzett dolog miibe kerül. *140 korona, Ión a takonikus válasz*. Amint hogy annyira aztán meg is csinálták.

— Hát kérem alássan, itt van az a bizonyos kutya eltemetve.

Én a világról sem akarom az esetet általánosítani s a mi derék iparosainkat azzal meggyanusítani, hogy mind így tesznek. Nem! Mert annak az ellenkezőjéről vagyok meggyőződve. De viszont rá kellett mutatnom arra, hogy *vannak emberek, akik valóságos terjesztői a drágasági bacillusnak*, mert becsületes, szolid üzleti számítás mellett nem lehet egy- és ugyanazon munka elvégzésén az egyiknek 210, mondd kétszázötz korona differenciával többet keresni, mint a másiknak, mert ez utóbbi sem dolgozik anyagi veszteségre.

Az ilyen ember megérdemlé, hogy nevének kiírásával a nagy nyilvánosság előtt verjük rá azt a bizonyos szellemi huszonötöt, akkor talán észreletérne és nem igyekeznék a tisztos munka és a drágaság jelszava alatt embertársait megrabolni.

Egyebekben maradtam stb., stb.

Egy sokgyermekes családapa.

Budapesten összpontosul az utódállamok állatforgalma.

Veszedelemben jutott az állatkivitelünk.

A nagy szárazság miatt minden környező állam megkönnyítette, vagy szabadabb tette teljesen az állatkivitelét, így a bécs—berlini és a többi kontinentális piacon nagy a verseny a magyar, román és jugoszláv kiviteli érdekeltség között. Mint ismeretes, a kormány szarvasmarha után kétezer, sertés után ezer, juh után pedig háromszáz korona kiviteli illetéket állapított meg. A korona áresése következtében a bel-földi élőállat ára jelentősen megrágtult és így a jugoszláv és a román állat olcsóbb volt Bécsben és Berlinben, mint a magyar. Ez a körülmény állatkivitelünk szűnetelését okozta. A kiviteli érdekeltség köréből a következők értesítést kaptuk:

— Az élőállat árának tíz-tizenkét koronás drágulása megakasztotta a kivitelt, mert nem tudtunk versenyezni a jugoszláv és román ajánlatokkal. A drágulás azonban csak átmeneti és ha a korona esése folytatódna is, a nagy takarmányinség miatt bőséges fölajtást és ol-

csóbbodást várunk. Elősegíti az állatkivitelét a földművelési kormányának az az intézkedése, hogy a budapesti állatvásárt a külföldi részére szabadabb tette, így, hogy most minden külön illeték nélkül szabad kivinni a szarvasmarhát a budapesti állatvásárról. A vásár szabadad-tételének az a nagy jelentősége, hogy így ide összpontosul az utódállamok állatforgalma. A tegnapi vásáron már jelentkezett is a külföldi tőke. Főleg osztrák, olasz és svájci cégek vásároltak.

— A takarmányinség Csehszlovákiában is, Romániában is nagy és így az a veszedelem fenyeget, hogy ezek az országok elárasszák majd a környéki államokat állatokkal és a magyar kivitelnek igen erős lesz a versenye.

A sertéskivitel lehetőségeiről a sertés-kereskedelemből a következők felvilágosítást kaptak:

— A jugoszláv és a romániai kivitelt nagyon megnehezíti a mi helyzetünket is. Ez indította a kormányt arra, hogy augusztus 20-án megnyissa a nagytétényi szabadvásárt, ahonnan minden kiviteli illeték nélkül lehet külföldre szállítani a magyar sertést. A szabad vásárról a különböző érdekeltségek között nagy verseny folyt, a győztes végül is a Kereskedelmi Bank lett. A nagytétényi vásár a banknak és az érdekkörébe tartozó élelmiszerszállító részvénytársaságnak nagy anyagi előnyt jelent. Mi, sertéskereskedők, jobb szerettük volna, ha a ferencvárosi vásárt tették volna szabadabbá, mert az nem lett volna egy érdekeltség kezében, mint a nagytétényi. Értesítéstünk szerint a kormány legközelebb Győrben is engedélyez szabad vásárt.

— A kiviteli lehetősége meg van és a takarmányinség miatt valószínűleg jelentősen fokozódik az export.

A magunk részéről helyesnek tartjuk az állatkivitel szabadad-tételét, mert a gazdaközönségnek valóban nagy gondot okoz az állatok etetése. A kormányának kötelessége természetesen gondoskodni arról, hogy a túlságos kiviteli a belső ellátásban zavart ne okozzon.

A földreform végrehajtási utasításának ismertetése.

(Folytatás.)

Vevők jogvédelme.

Amennyiben valamely ingatlanelárolásnál olyan bonyodalmas állanak elő, amelyek kikerülhetlenné teszik azt, hogy a vevők jogvédelméről — ide érve a perbeli védelmeket is — gondoskodás történjék, a gazdasági felügyelőség, a törvényhatóság tisztí ügyésze, a főszolgabíró (városi polgármester), vagy az alispán eziránt az Országos Földbirtokrendező Birósághoz, vagy a földművelésügyi miniszterhez indokolt előterjesztést tegyen.

Az előterjesztésben tüzetesen elő kell adni a tényállást, továbbá mindazt a körülményt, amelyből a jogvédelem nyújtásának szükségessége s a segítés lehetősége kitünik.

Az Országos Földbirtokrendező Biróság, vagy a földművelésügyi miniszter a jogvédelem nyújtásáról a legcélravezetőbb módon gondoskodik s különös figyelemmel van a költségek lehető kimelésére is. A kincstári jogügyi igazgatóság közreműködése, a vonatkozó szabályok keretében igénybe vehető.

Intézkedéséről az Országos Földbirtokrendező Biróság a földművelésügyi minisztert (és vizont), továbbá a szükségéhez képest az illető bíróságot is értesíti, amelynél a peres eljárás folyik, vagy folyni fog.

Kivétel.

A törvény ingatlanadáról szóló fejezetének rendelkezései alól szóló kivétel nem érinti az 1911. XV. t. c. I. §-át; az ingatlanadáról szóló törvény azonban ezután az Országos Földbirtokrendező Bizottság elé kell jóváhagyás végett bemutatni. Ez a szabály megfelelően áll az Országos Központi Hitelszövetkezet által, valamint a Pénzügyi Központnak tagjai sorába tartozó minden olyan pénzügyi intézet által végzett, vagy közvetített ingatlanadáról szóló törvénynek bemutatására is, amely ingatlanadáról szóló törvény alapján hatósági jóváhagyással végez.

(Folytatás a legközelebbi számunkban.)

LEGÚJABB.**Nyugati hazudozások.**

Bécs, szept. 3.

(A M. T. I. kiküldött tudósítójától.)

A nyugatmagyarországi eseményekkel kapcsolatban a nyugati lapok azt híresztelik, hogy ez kapcsolatban van a királykérdéssel. A felkeléssel meg akarják bukítani a magyar kormányt és erőszakal akarják visszaállítani a Habsburgkirályságot. Kétségtelen, hogy ez a hazugság azt a célt szolgálja, hogy a Nyugat-Magyarországon előálló zavarokat fokozzák. Megállapítható, hogy Nyugat-Magyarországon rend uralkodik s az események távol állanak a királykérdéstől.

HIREK.„Csonka Magyarország — nem ország,
Egész Magyarország — mennyország!

— **Dr. Mezey Kornél,** a pápai irgalmasrendi kórház volt operatőr főorvosa, kinek távozása folytán Pápa város és vidéke szenvedő betegeit ért mérhetetlen veszteséggel lapunk egyik előző számában foglalkoztunk, a következő levelet intézte szerkesztőségünkhöz:

„Tekintetes Szerkesztőség!

Az orvos tövises pályáján legnagyobb eredményét munkájának akkor érzi, ha látja, hogy vele van közönsége háláérzése. Ezért érdemes dolgozni — ez nemesít és további büvárkodásra sarkal. Azért köszönöm a szívből fakadó elismerésüket.

Mindenki tudja rólam, hogy a közszereplést messze elkerülve, „aki téged követ dob, dob vissza kenyérrrel” elv alapján dolgoztam. Ez volt az istenes Szent János vezérmotívuma, aki az irgalmasrendet megalapította. Ezért nem is reagálok a tényleg etikai nivón alul álló kicsinyeskedésekre, amelyek elkedvetlenedésemet és távozásomat okozták. Elvégre az is lehet felfogás, hogy minek a villanyvilágítás ott, ahol eddig sötétség volt — hiszen nincs senki sem kötelezve arra, hogy a sötétbe járjon és ha nagyon akarja a villanyt, menjen fel Pestre, ott van elég. Én megtalálom a munkakörömet a jövőben is, nekem nincs túlekedésre szükségem, mert a lelki nyugalmaim nem áldozom fel. A villanyfény körül repdeső pillék ugyan rövid életűek; de a fényt elhomályosítják. Végtelenül meghatnak a nap-nap mellett érkező levelek Pápa és vidékéről. Igen köszönöm ragaszkodásukat. Szívem egy darabját Pápa hagyta.

Önket arra kérem, hogy a kórházügyi tartsák felszínen, mert hiszen első kötelességünk, hogy a földből életet fakasztó nép egész-

ségét, munkaerejét visszaadjuk, életét hosszabbítsuk.

Ehhez pedig egy jól berendezett kórház kell. Pápa erre meg van adva az alap, megvannak az anyagiak. Mire és miért várnak tehát?

Kérem a cikk előttem ismeretlen irójának kedves megemlékezéséért külön köszönetem kifejezni.

Igaz tisztelőjük

Dr. Mezey Kornél.

— **Egyházkerületi közgyűlés.** A dunántúli evangélikus egyházkerület e hó 22. napján tartja évi rendes közgyűlését Szombathelyen. Előtte való nap bizottsági ülések lesznek.

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Nagy Lily áll. tanítónőt a pápai róm. kath. iskolától saját kérésére a balatonalmádi állami iskolához helyezte át.

— **Több oldal kérdézősködésére** közöljük, hogy lapunk felelős szerkesztője és a Keresztény Kisgazda- és Földműves Szövetség ügyvezető-elnöke, Zsilavay Sándor ez idő szerint Nyugat-Magyarországon tartózkodik. A Szövetség ügycincik vezetésében távolléte alatt fennakadás azonban nem fog beállni, mert távozásakor megfelelő helyettesítésről gondoskodott.

— **A trafik-engedélyek nyertesei.** A Hadró helyi csoportja feltérjesztésére a pénzügyminiszterium a következő hadirokkantoknak, illetőleg hadiözvegyeknek adományozott városunk területére trafikengedélyeket: Lenkei István (100% rokkant), Gödri Móric (75% r.), Varga Imre (75% r.), Nyitribusz Viktor (70% r.), Ódor István (70% r.), özv. Makai Mihályné hadiözvegy és Szalay Ferenc nyug. pénzügyőri fővigyázónak. Ezzel kapcsolatban a régi trafik-engedélyeket revideálni fogják, s valószínűleg közülük többet megvonnak.

— **Rendkívüli közgyűlés.** A Pápai Polgári Kör vasárnap, e hó 4-én d. u. 3 órakor rendkívüli közgyűlést tart saját kerti helyiségében. A gyűlésre a Kör t. tagjait ez úton hívja meg az **Elnökség.**

— **Mely adók léptek életbe e hó 1-én?** Elsejétől kezdve életbe lépett az örösi adó, az állatforgalmi adó, a cukorra adó (2%) és az általános forgalmi adó, amely utóbbit mindenki fizetni köteles. Ennek a végrehajtási utasítását közli a hivatalos lap. Eszerint általános forgalmi adó alá esik mindenki, természetes vagy jogi személy, aki belföldön — az östermelést kivéve — bevétel elérésére irányuló önálló keresetet fejt ki. Akik tehát belföldön laknak és keresnek, akiknek itt üzem- vagy üzlettelepük, raktárak, irodájuk van. Fizetni tartozik tehát minden kis- és nagyiparos vagy kereskedő, házaló, piaci, utcai árus, vállalati ügynök, bizományos, vállalkozó, ital-, kávé mérés, orvos, művész, tanár stb. Cseléd, napszámos, bér munkás nem esnek ezen adó alá. — Az adó alapja azon fizetések összege, mely az adóköteles által szállított áruk vagy végzett munka ellenértéke fejében a kivetési időszakban teljesítetik. Az általános forgalmi adó kulcsa az adóalapnak 1.5%-a.

— **A gabona ára ismét esett.** Mig Budapesten 1410 koronát adnak a búzáért, Pápa tegnap csak 1320—1350 koronát fizetnek érte. A rozs 950—1000 K, az árpa 1350—1400 koronáért ment. A gabona esése a kormánynak a kivételt szabályozó akciójával van összefüggésben.

— **Szerbiából tilos Amerikába vándorolni.** Belgrádi jelentés szerint, a belügyminiszter rendeletet adott ki, amelyben megtiltja az Amerikába szóló kivándorlási útlevelet kiszolgáltatását.

— **Hirdetmény.** Az állatforgalmi adóról szóló törvény 1921 szeptember 1-én életbe lép. E naptól kezdve állatok csak az új marhalevekkel ruházhatók át s a tulajdonjog átruházása alkalmával a marhalevek átírásakor a vételár vagy forgalmi érték 3%-át kell állatforgalmi adó fejében lefizetni. Az állatnak marhalevél nélküli átírása, vagy a 3% forgalmi adó lefizetése nélkül történt átruházása adócsalás, mely két évig terjedhető elzárással és a megrövidítés veszélyének kitett adó tiszzereséig terjedő büntetéssel lesz büntetve. Pápa, 1921 aug. 30. Dr. Tenzlinger József s. k., polgármester.

— **A 200, 50 és 25 koronás bankjegyek becserélése.** A hivatalos lap rendeletet közöl, melyben a miniszter az Osztrák-Magyar Bank által felbélyegzett 200, 50 és 25 koronás bankjegyek általános kicserélése felől intézkedik. Ezt a kicserélést az állami jegyintézet főintézetei és vidéki fiókintézetei, ahol pedig ilyen intézet nincs, ott a m. kir. állampénztárak végzik. A külföldön levő bankjegyek kicserélése iránt a jegyintézet külön intézkedik. Az említett bankjegyek levonás nélkül való kicserélése augusztus 29. és szeptember 20. között történik.

— **A második felsőruhavarró-tanfolyam** kezdők és továbbképzők részére megnyitott szept. 15-én a Kath. Növendő Egyesület égisze alatt. Érdeklődni és beiratkozni lehet szept. 7-től 14-ig délután 5—7 óráig a Háziipari Szakosztály ügyvezető elnökénél: Wolmuthné Galamb Ilona úrasszonyánál (Jókai-utca 34.), ki minden irányban szíves felvilágosítással szolgál. Csak az elnöknel személyesen jelentkező hölgyek vehetnek részt a tanfolyamon.

— **Különös fertőző sebek a kézen.** Az utóbbi időben feltűnő nagy számban fordulnak elő — városunkban is! — különös fertőző sebek főleg azoknak a kézfejen, akik tömeges pénzzárolással foglalkoznak. A sebek az egész kézfejt ellepik, igen fájdalmasak s gyakran olyan nagyra is kigyúlnak, mint egy két koronás ezüstpénz. A sebek igen ragályosak s mivel a pénz az, mely legjobban forog kézről-kézre, ez terjeszti legjobban. Igen ajánlatos, hogy azok, akik pénzkézzelettel foglalkoznak, kezüket állandóan fertőtlenítsék.

— **A hadifoglyok kicserélése.** A magyar kormány megbízottja, Jungert Mihály dr. a prágai kormánnyal megkötötte az egyezményt, amely a rigai szerződés értelmében Oroszországból hazatérendő hadifoglyaink és az Oroszországnak kiadandó egyének Csehországon való átengedésére vonatkozik. Még Németországgal és a tekintetbe jövő balti államokkal kell megegyeznünk, hogy az átszállítás mind a két irányban rövidesen megindulhasson.

— **Kelendő a hadikölcsön.** A magyar hadikölcsön-papírok egyre nagyobb kelendőségnek örvendenek. Különösen a 6 százalékos papirokat keresik és pedig tekintet nélkül arra, nosztrifikálva van-e vagy nincsen? Sőt e héten a nem nosztrifikált papírok két koronával drágábban keltek, átlagban 41 koronáért.

— **Pusztul az aradhegyaljai szőlőtermés.** Aradhegyalján a szőlő az utóbbi időben nagy arányokban fellepő lisztharmattól sokat szenvedett. A hőség eleinte elősegítette a szőlő fejlődését, de a csapadék teljes hiánya a szőlő szorosan értelmében megaszalja a szőlőszemeket. A bogycik kicsinyek maradnak s fonnyadásnak indulva leperognak a fűrtökről. Sok helyütt fellepett a zöldbíróhadás is. A horribilis miveltetési költségek és a meglehetősen lanya borkunjtúra mellett a rossz szüret valószínűleg katasztrófát jelentene.

— **A pécsi szénbányából** már megindult a szállítás Budapestre. A napi termelés 180 waggon volt eddig, amiből 80 waggon került ki Szerbiába. A szén 54%-át ezután is Szerbia fogja kapni, mert a trianoni béke erre kötelezi Magyarországot. A termelés nagyobb lett volna, de a szerb uralom tűrhetetlenné tette a munkások helyzetét s 4200 bányász volt kénytelen átszökni Magyarországra.

— **Az állami rendőrkapitányság** figyelmezteti a közönséget, hogy a gyalogjárdára és úttestre dinnyehéjat ne dobáljanak el, mert mint az már megtörtént, az eldobott dinnyehéjak elcsuszás folytán emberlétársainak testi épségét veszélyeztetik.

— **Emelkednek a paprikaárak.** A nagy szárazság miatt a termesztés egyre rosszabbodott, ezért a spekuláció rávetette magát a paprikára és azt minden mennyiségben összevásárolja. Szegeden és vidékén az édes nemespaprika kilogrammjáért nagyban már 170 koronát fizetnek és ezek az árak még emelkedni fognak, főleg azért is, mert a külföldi kereskedelem nagy érdeklődést mutat a paprika iránt.

— **Szérum a vakság ellen.** Csikágói jelentés szerint dr. Erasmus Arlington orvos olyan szérumot fedezett fel, amely számos, teljes vakságban szenvedő ember látóképességét helyreállította. Arlington a szemidegsorvadás elleni szérum feltalálásának időpontjában éppen a hályogellenes szérummal végzett kísérleteket, s nyolc évig tartott, míg a kísérleteket a mostani fokig tökéletesítette. Mire találmányát nyilvánosságra akarta hozni az orvosi testületek előtt, betegek már világgá kürtölkék csodálatos ügyességét. Orvosok, akik állandó szemtanúi voltak csodálatos gyógyításainak, a legnagyobb elismerés hangján nyilatkoznak az új gyógymódról. Több orvos küldött is hozzá betegeket kezelés céljából, s a szérumoltások csak akkor voltak sikertelenek, ha a szemideg már teljesen elsovadt vagy elszakadt.

— **Már templomot is rabolnak a csehek.** A gyáva csehek tehetetlenségükben már a pozsonyi koronázó templomra is szemet vetettek. Pozsonyi jelentés szerint már legközelebb meg fog alakulni az úgynevezett csehszlovák nemzeti egyház, amely megalakulása után el fogja kobozni, mindjárt birtokba fogja venni a pozsonyi ősrégi magyar koronázási dómot.

— **Negyven kilós harcsa.** A Tisza vizének alacsony állása folytán hálóval nem dolgozhatnak a tiszai halászok, hanem horoggal vadásztatják a kis- és nagy halat. A halászok most egy 40 kilós harcsát fogtak a Tiszában, melyért Nyiregyházán 2280 koronát kaptak.

— **Svájci író Magyarországról.** Robert de Traz, a francia Svájc egyik legjobb nevű írója, tanulmányúton járt Magyarországon és rendkívül meleg, baráti hangon számol be egyik párisi újságban a magyar népről, a magyar állapotokról szerzett tapasztalatairól. Magyarország — írja többek között — számtalan sebből veszik, de magába fojtja megalázkodásának kérését és a többi népek ezt nem veszik észre rajta. Pedig a magyar nép meg-

van győződve róla, hogy oly faj gyermeke, mely ár a többi fölött. Érthető a méltatlankodása, amiért azoknak szolgáltatják ki, akiket lenéz: Magyarország legyőzöttje lett a nála alacsonyabb rendűeknek. Három millió magyar szakitottak el Magyarországtól, és oly ellenséges népek igája alá hajtották, akik kinnzák őket. A pártatlan szemlélőt végül is részvét fogja el a magyarok iránt. Együtt kell szenvedni ezzel a nemes fajjal, amelyet elárult mindenki, elárulta saját háza népe is. Minden más nép felhagyna az ellenállással. Magyarország a földön fekszik, ez tagadhatatlan, de már kezd erejéhez térni. Búszkesége, mely nemrég romlásba döntötte, most újjá fogja élesíteni.

— **A nőket is sorozzák — Lengyelországban.** A lengyel képviselőház legközelebb új törvényjavaslatot fogad el az általános védkötelezettségről. A törvényjavaslat megtartja a két éves katonai szolgálati időt, azonkívül behozza az általános védkötelezettséget a nőkre is. A lengyel nők a hadsereg elállása körül segédszolgálatokat fognak végezni.

— **Az Amerikából visszavándorlók figgelmébe.** Felhívtnak azok, akik 1920 szeptember elseje előtt Amerikából Olaszországban keresztül visszavándoroltak és akiknek podgyászaik útközben visszamaradtak, ha azokat még nem kapták kézhez, jelentsék be a triesti magyar királyi konzulátus visszavándorlási osztályánál. Meg kell jelölni a kérdéses podgyászaik vonatkozó adatait: cím, feladási hely, nem, alak, tartalom stb. Valamint meg kell említeni, hogy a podgyász visszamaradásának körülményeiről mit tudnak ők maguk és hogy azok melyik olaszországi kikötőbe s mikor érkeztek meg.

Szerkesztő: Dienes Sándor.

Lapfőlapadonos: Zellavy Sándor.

Pápa, 1921 Főiskolai könyvnyomda.

Eladó korcsma.

A pápai járás egyik nagyobb községében egy igen jó forgalmu

korcsma,

melyhez jó lakás, mézarszék, szatócsüzlet és 4 1/2 hold föld is tartozik.

eladó.

Felvilágosítást adj dr. Lusztig Sámuel pápai ügyvéd Rákóczi-utca 1. szám.

ELSŐ KERESZTÉNY BIZTOSÍTÓ INTÉZET Rt.

amely kizárólag keresztény és nemzeti alapítás, elfogad olcsó díjtételekkel és kedvező feltételekkel **lüzbiztosításokat, jégbiztosításokat, betöréses-lopás biztosításokat, élet- és népbiztosításokat.**

Más társaságnál érvényben levő biztosításokat teljes felelősség mellett vesz át.

Igazgatóság:

Budapest, IV., Fővám-tér 2., félem.
Főkirendeltségi irodák helyek: Budapest, Győr, Debreczen.
Kirendeltségek: Szombathely, Kaposvár, Szekesfehértár, Szeged, Esztergom, Kiskunfélegyháza, Nyiregyháza, Eger, Czegled, Kecskemét és Pápa.

Önkéntes árverés.

A Veszprémi-út 52. szám alatt, az országos vásártérrel szemben fekvő **Petőfi-vendéglő**

1921. évi szeptember hó 11-én délután 3 órakor a helyszínen nyilvános magán-árverésen a legtöbbet ígérőnek eladatik. A helyiség áll 3 korcsmahelyiség, söntés, pince, 3 lakoszoba, két konyha, két istálló és egy cserepes magtárból, 1800 □-öl területtel együtt.

Árverési feltételek megteudhatók dr. Vathy Gábor ügyvédi irodájában.

Egy fiatal bognár-segéd

felvétetik

Baráth István bognár-mesterhez Doba. Vasutállomás Somlóvásárhely (Veszprém m.).

Eladó

Laki-utca ház
25. számú ház
kerttel, gazdálkodásra is alkalmas,
továbbá

Eötvös-utca ház.
22. számú ház.

Értekezni lehet dr. Vathy Gábor ügyvédi irodájában.

Csépléshez

Motorbenzin	Gépolaj
Motorhengerolaj	Gőzhengerolaj
Sárga gépszir	Gyanta
Csapágyfém	Gépszij
Ponyva	Varrószij
Zsák	Klingerit
Mérlegek	Asbest Pakolások

békebeli minőségben garanciával raktárról azonnal kaphatók

Hütter Vilmos

műszaki és gépkereskedőnél.
„Lister“ angol motorok magyarországi képviselete.
PÁPA, Főter 17. Telefon 121.

Hornyolt cementeserép
kapható

KUNT TESTVÉREK

éptőmestereknél PÁPA, Kertsor-utca 27.

Ventillátorok.

Dinamók.

Kapcsolótáblák.

SOMOGYI JÓZSEF

elektrotechnikai vállalata és műszaki irodája — Pápa, Felső Hosszu-utca 7. szám.

Villanyezereleéseket, átalakításokat s mindenféle, szakmába vágó javításokat eszközölök,
Malmok, gardaságok villanyvilágításra való berendezését azonnal végrehajtom. Költségvetéseket és rajzokat kidolgozok,

Csengők.

Fűző- és fűtőkészülékek.

Házitelefon.